

Prof.zw. dr hab. Andrzej Zubek
Akademia Muzyczna
im. Karola Szymanowskiego
w Katowicach
Instytut Jazzu

Katowice.01.09.2018 r.

RECENZJA

na temat rozprawy doktorskiej pana mgra Grzegorza Piaseckiego pt. „*Różnorodne podejście do gry na kontrabasie ze względu na środki wykonawcze i wyrazowe określające wielobarwność i wielozadaniowość tego instrumentu w muzyce jazzowej na przykładzie własnych kompozycji i aranżacji*”.

Zlecniodawca recenzji

Zlecniodawcą opinii jest Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu. Zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 14.03.2003 roku tekst jednolity o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 wraz ze zmianami) oraz § 6 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 października 2015 roku (Dz. U. z 2015 roku poz. 1842) .

Dotyczy

uchwały nr 39/2015/2016 Rady Wydziału Instrumentalnego z dnia 08 marca 2016 roku w sprawie:

- wszczęcia na wniosek mgra Grzegorza Piaseckiego z dnia 04.02.2016 roku przewodu doktorskiego w dziedzinie: sztuki muzyczne, dyscyplinie artystycznej: instrumentalistyka
- wyznaczenia recenzenta

W świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr 65, poz.595, ze zmianami Dz.U. nr 164, poz. 1365 z dnia 17.08.2005 r., tekst jednolity art.6, ust. 1, 3), Dz. U. z 2014 r. poz. 1852 oraz § 6 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 października 2015 roku (Dz. U. z 2015 roku poz. 1842) Rada Wydziału posiadała uprawnienia do przeprowadzenia przewodu na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej: instrumentalistyka. Na posiedzeniu w dniu 08 marca 2016 roku było obecnych 25 osób, z tego uprawnionych do głosowania 23. Rada Wydziału Instrumentalnego uchwałą nr 39/2015/2016 pozytywnie zaopiniowała w formie tajnego głosowania propozycję co do mej osoby jako recenzenta. Na posiedzeniu obecnych było 25 członków Rady. Oddano 23 głosów ważnych, wszystkie **za**. Głosów wstrzymujących się i przeciwnych nie było.

Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane.

Do nadesłanego mi przez przewodniczącego Rady Wydziału pisma, informującego o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu mej osoby recenzentem pracy doktorskiej pana mgra Grzegorza Piaseckiego „*Różnorodne podejście do gry na kontrabasie ze względu na środki wykonawcze i wyrazowe określające wielobarwność i wielozadaniowość tego instrumentu w muzyce jazzowej na przykładzie własnych kompozycji i aranżacji*” została dołączona następująca dokumentacja:

- uchwała nr 39/2015/2016 o wyznaczeniu recenzentem pracy doktorskiej Kandydata mej osoby
- protokół komisji skrutacyjnej z przeprowadzonego głosowania
- lista obecności na posiedzeniu Rady Wydziału Instrumentalnego w dniu 08 marca 2016 r.

Niniejszym stwierdzam, że w świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 roku, art.14 ust. 2 pkt. 2 Rada Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej we Wrocławiu podjęła prawomocną uchwałę o wszczęciu przewodu na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka oraz wyznaczeniu mej osoby recenzentem pracy doktorskiej mgra Grzegorza Piaseckiego.

Podstawowe dane o kandydacie:

Pan Grzegorz Piasecki, urodzony 1 sierpnia 1984 roku w Piotrkowie Trybunalskim swą edukację muzyczną rozpoczyna w roku 1993 w klasie akordeonu mgra Andrzeja Wilczyńskiego. Kontynuuje ją w Szkole Muzycznej I i II Stopnia im. I.J. Paderewskiego w Łodzi pod kierunkiem mgra Daniela Baranowskiego, uczestnicząc w wielu przeglądach i konkursach, zdobywa liczne nagrody i wyróżnienia.

W roku 2003 rozpoczyna studia na Politechnice Łódzkiej, którą kończy na kierunku Elektrotechnika w roku 2008 z tytułem magistra inżyniera.

Zafascynowany kontrabasem postanawia zgłębiać tajniki tego instrumentu biorąc udział w warsztatach jazzowych w Puławach jak i korzystając z prywatnych konsultacji jazzowych mistrzów tego instrumentu. W tym samym roku (2008) po pomyślnie zdanym egzaminie wstępnym zostaje studentem Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu w klasie kontrabasu prof. Jacka Niedzieli-Meiry. Już podczas studiów aktywnie uczestniczy w wielu prestiżowych konkursach i festiwalach jazzowych, jak: Jazz nad Odrą, Jazz Juniors, Krokus Jazz Festival, Bielska Zadymka Jazzowa, Pomorska Jesień Jazzowa czy Światowy Festiwal Kontrabasowy.

Pan Grzegorz Piasecki uczestniczył również w wielu projektach i wydarzeniach akademickich, między innymi: w koncertach z big-bandem Aleksandra Mazura, projektach z Sound Factory Orchestra pod dyktando Roberta Kurdybachy, koncertach podczas Festiwalu Inicjatyw Studenckich StArt Fest we Wrocławiu.

W roku 2013 Kandydat kończy studia we wrocławskiej Akademii Muzycznej w klasie kontrabasu prof. Jacka Niedzieli-Meiry uzyskując Dyplom Najlepszego Absolwenta Roku.

W roku 2014 zostaje laureatem Programu Stypendialnego Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Młoda Polska”. Po ukończeniu studiów doktorant wzbogaca swoje doświadczenie estradowe jako muzyk sesyjny i solista współpracując z artystami tej miary co Leszek Możdżer, Piotr Wojtasik, Marc Bernstein, Mack Goldsbury, Włodzimierz Pawlik, Dante Luciani, Grzegorz Nagórski, Piotr Damasiewicz, Tomasz Pruchnicki, Lena Romul czy Magdalena Zawartko. Bierze również udział w sesjach nagraniowych wielu projektów o szerokim wachlarzu stylistycznym.

Współpraca z Leną Romul zaowocowała dwoma albumami *Instynktownie* (2012) oraz *Pegaz* (2014), a z Joanną Kaczmarek – multiinstrumentalistką, kompozytorką i aktorką teatralną jej debiutanckim albumem *Przyjdę do siebie* (2014). Natomiast w roku 2015 nagrywa płytę Tomasza Pruchnickiego *Gnomonika*, która ma swoją premierę podczas festiwalu „Jazz nad Odrą”. W roku 2016 wychodzą jeszcze trzy albumy z udziałem doktoranta. Są to: *Blues On The Bridge* Miłosa Rutkowskiego i Beaty Kossowskiej, *Wrocławskie Spacery* Bartłomieja Kota oraz debiutancki album Dominiki Barabas.

Na szczególną uwagę zasługuje płyta *Leć głosie* nagrana przez doktoranta w duecie z wokalistką Magdaleną Zawartko wydana przez Captain Earth i DTM w roku 2015. Płyta ta zdobyła przychylne recenzje krytyków i spotkała się z entuzjastycznym przyjęciem na polskim rynku jazzowym.

Działalność artystyczna Grzegorza Piaseckiego w postaci udziału w koncertach czy nagraniach jest niezwykle bogata. W swojej dotychczasowej biografii to prawie 124 pozycje jak podaje doktorant szczegółowo w dokumentacji.

Ponadto Grzegorz Piasecki jest laureatem wielu nagród i wyróżnień, m. in.:

- 2010 r. – wyróżnienie – Światowy Festiwal Kontrabasowy we Wrocławiu
- 2010 r. – II miejsce – Międzynarodowy Festiwal Jazz Juniors w Krakowie (*Freeway Quintet*)
- 2011 r. - nagroda „Klucz do kariery” – Pomorska Jesień Jazzowa (*Tomasz Wendt Quartet*)
- 2012 r. – I miejsce – III Ogólnopolski Konkurs Muzyki Jazzowej RCK pro Jazz – Kołobrzeg (*Piasecki/Rak/Wendt Trio*)
- 2013 r. – „Dyplom Roku” – nagroda Marszałka Województwa Dolnośląskiego dla najlepszego absolwenta Akademii Muzycznej we Wrocławiu
- 2015 r. – finalista konkursu na indywidualność jazzową podczas festiwalu „Jazz nad Odrą”
- 2018 r. – nagroda „Fryderyk 2017” dla *Tomasz Wendt Trio* i *Atom String Quartet* za płytę *Behind the Strings*

Doświadczenie pedagogiczne Grzegorz Piasecki zdobywa podczas Warsztatów Big-Bandowych w Nysie, gdzie w roku 2011 prowadzi klasę kontrabasu. Również współtworzy Warsztaty Jazzowe we wrocławskim klubie „Vertigo Jazz Club” w 2015 roku oraz czynnie udziela się podczas organizacji warsztatów z amerykańskim saksofonistą Marc’em Bernsteinem w Akademii Muzycznej we Wrocławiu. To właśnie w tej uczelni doktorant rozpoczyna swą działalność dydaktyczną, która staje się równoległym, drugim nurtem jego działań. Od roku 2013 prowadzi na Wydziale Instrumentalnym w Zakładzie Jazzu i Muzyki Estradowej studia orkiestrowe. W roku akademickim 2015/2016 powierzono mu prowadzenie zajęć z głównego przedmiotu jakim jest kontrabas jazzowy. Natomiast od roku 2016 do chwili obecnej prowadzi dodatkowo zajęcia z gitary basowej jak również Podstawy improwizacji.

Ocena pracy doktorskiej.

Praca doktorska pana Grzegorza Piaseckiego pt. „*Różnorodne podejście do gry na kontrabasie ze względu na środki wykonawcze i wyrazowe określające wielobarwność i wielozadaniowość tego instrumentu w muzyce jazzowej na przykładzie własnych kompozycji i aranżacji*” to dzieło artystyczne zarejestrowane na nośniku elektronicznym oraz jej opis, stanowiące łącznie dysertację pod wyżej

wymienionym tytułem. Dzieło to obejmuje dziewięć utworów. Dwa z nich to kompozycje autorskie doktoranta. Kolejne pięć zostały zainspirowane tematami muzyki „klasycznej” (Rachmaninow, Grieg) i muzyki ludowej czy kościelnej. Pozostałe dwa to miniatury improwizowane przeznaczone na flet i kontrabas. Nagrane dzieło prezentuje utwory o różnych składach instrumentalnych i instrumentalno-wokalnych. Głównym bohaterem i wiodącym instrumentem jest tutaj kontrabas, który zważywszy na jego zadaniowość zmienia w zależności od potrzeby swoją rolę stając się raz solistą, raz akompaniatorem, drugi raz elementem perkusyjnym czy kolorystycznym.

W pierwszym zarejestrowanym utworze dzieła artystycznego o tytule *Hine ma tov u'ma naim nr 1*, kontrabas poprzez rozbudowaną improwizację we wstępie wprowadza słuchacza w klimat modlitwy żydowskiej. Kontynuuje ją w ciągu dalszym z melodią wokalną na zasadzie pytania i odpowiedzi. Improwizacja doktoranta wykorzystująca niemalże wszystkie rejestry kontrabasu stopniowo zanika by pełnić już do końca rolę akompaniamentu w sekcji rytmicznej, na bazie której wypowiada się w improwizacji saksofon tenorowy i fortepian. Autor zastosował tu na początku utworu glissando harmoniczne, zmodyfikowane poprzez procesor pogłosowy, efekt perkusyjny z wykorzystaniem obudowy drewnianej śruby naciągowej smyczka kontrabasowego uzyskując w brzmieniu efekt tremolo. Pod koniec utworu autor stosuje arpeggio z wykorzystaniem techniki pizzicato a'la chitarra.

Kolejnym utworem jest *Wokaliza* zainspirowana dziełem Sergiusza Rachmaninowa, w tym wypadku przeznaczona na głos i kontrabas. Znamienitym faktem jest wykorzystanie przez autora w powyższym utworze pudła rezonansowego kontrabas jako instrumentu perkusyjnego co w efekcie tworzy z linii basu akompaniament rytmiczno-harmoniczny. Na szczególną uwagę zasługuje tu świetna partia solowa doktoranta oraz zastosowane przez niego glissanda flażoletowe.

Trzecim utworem zarejestrowanym na płycie jest kompozycja autora *Monastyr* przeznaczona na nieco większy skład wykonawczy (głos, saksofon, trąbka, + sekcja rytmiczna p. b. dr.). Zainspirowana utworem Władysława Żołotariewa *Klasztor Ferapont* ma formę suity. Już w pierwszej części występuje melodia grana przez kontrabas smyczkiem i dla spotęgowania siły brzmienia partia ta wykonywana unisono z głosem została przez kontrabas zdwojona. Doktorant ma tu możliwość poszerzenia skali swego czterostrunowego instrumentu aż do C-kontra posiadając

w swoim kontrabasie ekspander. W utworze tym autor zastosował różnorodne techniki wykonawcze od gry arco po walking, na ostinacie kończąc.

Następnym w kolejności utworem jest *Improwizacja na flet i kontrabas nr 1*, przeznaczona oprócz kontrabas na flet altowy. Ten krótki utwór jest wolną improwizacją fletu na bazie stałego ostinata – akompaniamentu basowego.

Autor stosuje tu technikę pizzicata a'la chitarra, wykorzystując arpeggia szesnastek, przyporządkowując akcentację zmianom akordów.

Piątym utworem zarejestrowanym na nośniku elektronicznym jest *If You wanna be my Man* bazującym na temacie *W grocie Króla Gór* pochodzącego ze suity *Peer Gynt* Edwarda Griega. Kompozycję rozpoczyna kontrabas wykorzystując dwudźwięki, które zostają zastosowane również w późniejszym przebiegu linii basowej towarzyszącej solistce. Dominuje tu forma „zawołań” (call and respond) oraz technika trzypalcowa, której użył doktorant wykonując krótkie przebiegi triol ósemkowych i szesnastkowych.

Kolejnym utworem przeznaczonym na większy skład wykonawczy (głos, saksofon, trąbka + sekcja rytmiczna) jest utwór zainspirowany melodią kościoła chrześcijańskiego *Niech w święto radosne*. Pieśń ta wykorzystywana jako hymn Wielkanocny została przez autora opatrzona własnym przebiegiem harmonicznym. Po zagranie melodii unisono do głosu dochodzi kontrabas przy akompaniamencie samej perkusji. Swoje solo doktorant buduje stopniowo zagęszczając fakturę najpierw wokół jednego akordu, później nawiązując do harmonii tematu oraz jego charakterystycznego ostinatu. Aby wzbogacić dramaturgię swojej improwizacji autor wprowadza elementy polirytmii, glissanda czy skoki interwałowe. Po kontrabasie improwizacje przejmują kolejno fortepian, trąbka i saksofon. Utwór *Niech w święto radosne* kończy kulminacja wszystkich instrumentów, łącznie z ostatnim dźwiękiem kontrabasu C-kontra.

Siódmym utworem zarejestrowanym na płycie jest kompozycja doktoranta o tytule *Mdina*. Został on zainspirowany architekturą starego miasta Mdina na Malcie, które nazywano miastem ciszy. Przeznaczony jest na saksofon tenorowy i kontrabas. W utworze tym autor poddał modyfikacji elektronicznej sygnał kontrabasowy. Zastosował szereg urządzeń elektronicznych jak: Eventide *Time Factor*, Electro Harmonix *Cathedral* oraz Electro Harmonix *Ring Thing*. Doktorant wykorzystał w tym utworze również inne środki wyrazu, jak:

- Richochet
- Frog Bounce
- Col legno tratto
- Flażolety nienaturalne (kwintowe)

Kolejny utwór to *Improwizacja na flet i kontrabas nr 2*, tym razem na flet basowy. I znów jak w pierwszym przypadku tak i tu ten krótki utwór jest formą improwizowaną. Tym razem pudło rezonansowe kontrabas zostało potraktowane przez autora jako instrument perkusyjny, na którym wystukiwane urozmaicone rytmy przypominają grę na bębnach o różnych wysokościach dźwięków (częstotliwościach). Stanowi to świetny fundament dla improwizacji fletu basowego, który wykorzystując technikę gry „tongue ram” uzyskuje świetny efekt sonorystyczny.

Dziewiątym, a zarazem ostatnim utworem dzieła artystycznego zarejestrowanym na płycie CD jest kompozycja pt. *Hine ma tov u'ma naim nr 2*, prezentowana już wcześniej na pierwszej pozycji jednak tutaj w zupełnie innym ujęciu. Doktorant przełamał charakter nostalgicznej melodii ludowej i zastosował nieregularne metrum co zbliżyło ten utwór do stylistyki muzyki afrykańskiej.

W porównaniu do pierwszej wersji utworu (jak mówi sam doktorant), relacje poszczególnych nut melodii są zachowane, ale poprzez wprowadzenie nowego metrum i innej akcentacji kompozycja ta ma zupełnie nowy charakter. Utwór brzmi świetnie w znakomitej aranżacji Grzegorza Piaseckiego, a jego kontrabas ściśle zintegrowany z sekcją rytmiczną stanowi bazę dla pozostałych instrumentów, wykorzystując przy tym różnorodne techniki wykonawcze, jak: walking, ostinato czy technikę gitarową pizzicato a'la chitarra.

Dzieło artystyczne mgra Grzegorza Piaseckiego zapisane na płycie CD potwierdza wszechstronność stylistyczną doktoranta. Jego osobowość artystyczna, bogata wyobraźnia pozwalają wykreować na bazie zaczerpniętych melodii nową jakość muzyczną. Dzięki perfekcyjnej technice i warsztatowi instrumentalnemu autor z pełną świadomością może operować wszystkimi rejestrami kontrabasu, a bogata wiedza dotycząca stosowania niekonwencjonalnych, nowatorskich technik wykonawczych pozwala Kandydatowi na wzbogacanie środków wyrazu w obszarze harmonicznym co słyszalne jest w aranżacjach nagranych dzieła artystycznego.

Opis dzieła artystycznego rozprawy doktorskiej składa się z trzech głównych rozdziałów. Poprzedzone one zostały *Wprowadzeniem* na temat wrażliwości muzycznej, która winna zmuszać każdego muzyka jazzowego do doskonalenia swojej techniki wykonawczej.

Rozdział pierwszy to „*Rozwój środków wyrazu i wybranych środków wykonawczych w muzyce jazzowej*”, w którym autor zwraca uwagę na elementy muzyki afrykańskiej i europejskiej, które zainicjowały powstanie nowych technik wykonawczych i wyrazowych. Na szczególną uwagę zasługuje bogaty w treści podrozdział „*Rozwój funkcji kontrabasu na przestrzeni stylów muzyki jazzowej*”, w którym została omówiona technika gry kontrabasowej poszczególnych muzyków od czasu pojawienia się tego instrumentu w muzyce jazzowej aż po dzień dzisiejszy.

Rozdział drugi natomiast to zasadniczy opis dzieła artystycznego czyli analiza elementów dzieła muzycznego w dziewięciu zarejestrowanych utworach z uwzględnieniem nowatorskich technik wykonawczych w grze na kontrabasie. Analizę poprzedza omówienie najbardziej charakterystycznych technik wykonawczych użytych w wyżej wymienionym dziele.

Rozdział trzeci i ostatni to „*Walory dydaktyczne poszerzania środków wyrazu w grze na instrumencie*”.

Całość wieńczy *Zakończenie* i bogata w 22 pozycje *Bibliografia*.

Opis doktorskiej pracy artystycznej ujawnia bardzo wysoki poziom wiedzy autora z zakresu historii muzyki, literatury i dyskografii muzyki jazzowej. Analityczna część opisu przedstawiona jest w sposób szczegółowy a klarowny. Opis pracy dopełniają liczne przykłady nutowe a w części analitycznej całe partytury utworów.

Do opisu dołączona została płyta CD, która zawiera dziewięć utworów dzieła artystycznego nagranych studyjnie przez wybitnych muzyków jazzowych:

1. Magdalena Zawartko – śpiew
2. Artur Tużnik – fortepian
3. Tomasz Wendt – saksofon tenorowy
4. Tomasz Pruchnicki – saksofon tenorowy
5. Piotr Wojtasik – trąbka
6. Mark Lotz – flet altowy i basowy
7. Wojciech Buliński – perkusja
8. Jose Torres – instrumenty perkusyjne
9. Grzegorz Piasecki – kontrabas

Nagranie płyty pod względem technicznym nie budzi zastrzeżeń. Proporcje instrumentów są tu właściwe.

KONKLUZJA

Po szczegółowym zapoznaniu się z przedstawioną dokumentacją mogę z przekonaniem stwierdzić, że zarówno dorobek artystyczny Pana mgra Grzegorza Piaseckiego jak i przedstawiona do oceny praca doktorska pt. *„Różnorodne podejście do gry na kontrabasie ze względu na środki wykonawcze i wyrazowe określające wielobarwność i wielozadaniowość tego instrumentu w muzyce jazzowej na przykładzie własnych kompozycji i aranżacji”* spełniają wymogi art.13 ust.1 ustawy z dnia 14. 03. 2003 r. Kandydat zaprezentował oryginalne rozwiązanie problemu artystycznego, wykazał ogólną wiedzę, posiadał umiejętności konieczne do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej, co uzasadnia mój wniosek o przyjęcie pracy i dopuszczenie jej do obrony umożliwiającej nadanie Panu Grzegorzowi Piaseckiemu stopnia doktora sztuki muzycznej w dyscyplinie artystycznej „instrumentalistyka”, co niniejszym postuluję.

prof. Andrzej Zubek